

KYSTVERKET

Årsrapport 2024 - sikker lasting og lossing av bulkskip - oppfølging av EU-direktiv 2001/96

Kystverket har ansvar for gjennomføringen av EU-direktiv 2001/96 om sikker lasting og lossing av bulkskip. På bakgrunn av dette gjennomfører Kystverket risikobaserte tilsyn med havneterminaler som mottar bulkskip. Forpliktelser etter direktivet tilsier at det må gjennomføres både varslede og uanmeldte tilsyn. Ved utvelgelse av tilsynsobjekt legges det vekt på antall skipsanløp, størrelse på skipstonnasje, tilsynsfrekvens og eierstruktur.

Gjennom tilsyn og veiledning av havneterminalene bidrar Kystverket til økt fokus på samhandling mellom skip og havn og viktigheten av kompetanse om faget blant de som håndterer laste- og losseoperasjoner. Hensikten med Kystverkets arbeid på dette området er å redusere risikoen for skipsulykker på bakgrunn av feil lasting eller lossing av skipet.

Havneterminaler som mottar bulkskip

Totalt er det 32 havneterminaler som omfattes av regelverket om sikker lasting og lossing av bulkskip. Terminalene er vist i et eget kartlag i kystinfo under «Havn» / «Sikker lasting/lossing bulkskip».

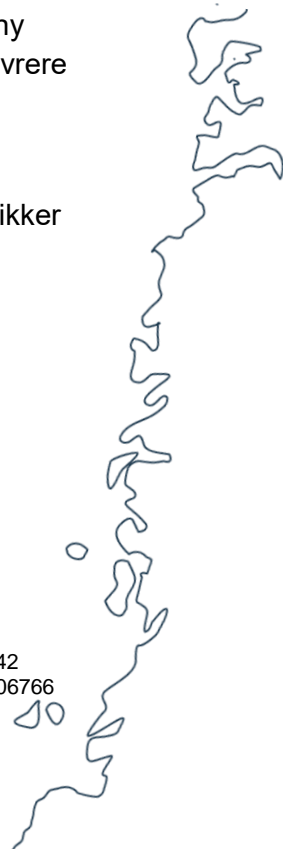
Det er hentet inn tetthetsplott fra AIS-data lang kysten fra 2022 til og med september 2023. Dette er brukt som grunnlag for å få bekreftet at kjente terminaler har relevante skipsanløp og er omfattet av forskriften og til å identifisere eventuelle nye terminaler.

Det ble identifisert to «nye» terminaler i 2024, Mosjøen Industriterminal og Westport Stavanger. Det ble også gjennomført tilsyn med Norcem Brevik, hvor det ble konkludert med at trafikken og operasjonen pr. i dag gjør at terminalen ikke er omfattet av forskriften.

Antall havneterminaler som omfattes av regelverkets virkeområde er redusert etter ny kartlegging, samt at det i samarbeid med Sjøfartsdirektoratet er lagt til grunn en snevrere tolkning av virkeområdet til EU-direktivet enn det som tidligere er lagt til grunn.

Tilsyn

Det er gjennomført 13 tilsyn med havneterminaler om etterlevelsen av forskrift om sikker lasting og lossing av bulkskip.

Tabell nr.1 Liste over terminaler det er ført tilsyn med i 2024

Nr.	Port Facility No	Port Facility Name	Dato
1	NOPOR-0011	Herøya Industripark	2024.02.28
2	NOPOR-0008	Norcem Brevik	2024.02.29
3	NOSVE-0004	Bremanger Quarry AS	2024.04.10
4	NODIR-0001	Mibau Stema AS avd. Dirdal	2024.04.22
5	NOTAU-0004	Mibau Stema avd. Tau	2024.04.23
6	NOHUS-0001	Hydro Husnes Havneanlegg	2024.05.07
7	NOBNN-0001	Brønnøy Kalk Remman	2024.05.22
8	NOMQN-0001	Rana Gruber	2024.06.04
9	NOMJF-0001	Mosjøen Havneanlegg	2024.06.05
10	NOODD-0003	Ineos Tyssedal	2024.08.22
11	NOBGO-0019	DC Eikefet Aggregates AS	2024.11.05
12	NOSAU-0001	Eramet havneterminal	2024.11.12
13	NOSVG-0066	Westport Stavanger	2024.11.12

Kriterier for utvelgelse av terminaler har vært antall anløp av bulkskip i året, bruttotonnasje på skip, tilsynsfrekvens og eierstruktur.

For å effektivisere og øke kvalitet på tilsyn er det systematisk tatt i bruk digitale møter med havneanleggene i forkant av og ved oppfølging av tilsyn. Gjennomføringen av både reisetid og tid brukt på det stedlige tilsynet ved havneterminalene blir da redusert.

Funn

Hovedfokus under tilsynene for 2024 har vært temaene som ble adressert under EMSAs tilsyn i 2023. Dette var informasjonshefte, ISO-sertifisering, melding om anløp, opplysninger til skipsfører og skip- havn-sikkerhetssjekkliste.

Det er registrert 50 funn (dvs. brudd på forskrift om sikker lasting og lossing av bulkskip) som det er gitt varsel om pålegg om, ref. tabell nr.1. Av disse var det 44 som førte til pålegg. Funnene er gjort i 7 av 23 kontrollområder. Det er terminalrepresentant og opplæringen av denne, kvalitetsstyringssystem, informasjon til fartøyet, skipets egnethet, sikkerhetssjekkliste og laste-/losseplan. De tre siste punktene gjelder dokumenter som skal underskrives for å sørge for avklaringer og legge til rette for god samhandling før laste-/losseoperasjon starter.

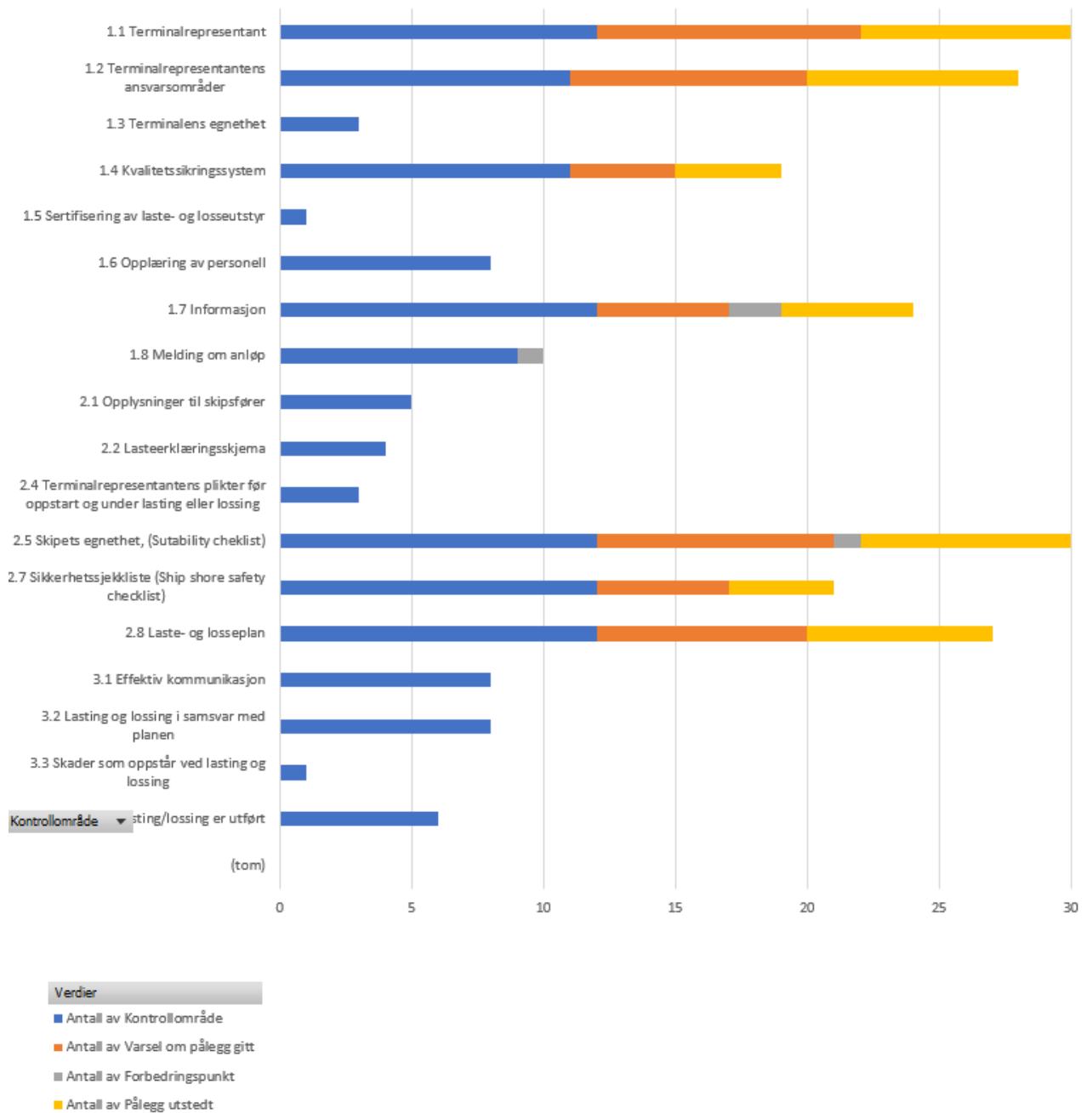
Det er gitt fire forbedringspunkt på følgende kontrollområder informasjonshefte, melding om anløp og skipets egnethet.

Tabell nr. 2 Liste med kontrollområder:

Kontrollområder:

- 1.1 Terminalrepresentant
 - 1.2 Terminalrepresentantens ansvarsområder
 - 1.3 Terminalens egnethet
 - 1.4 Kvalitetsstyringssystem
 - 1.5 Sertifisering av laste- og losseutstyr
 - 1.6 Opplæring av personell
 - 1.7 Melding om anløp
 - 1.8 Informasjon (Informasjonshefte)
 - 1.9 Opplysninger til skipsfører
 - 1.10 Lasterklærings skjema
-
- 2.1 Laste- og losseplan
 - 2.2 Åpenbare mangler på bulkskipet
 - 2.3 Terminalrepresentantens plikter før oppstart og under lasting eller lossing
 - 2.4 Sikkerhetssjekkliste (ship shore safety checklist)
 - 2.5 Skipets egnethet (suitability checklist)
-
- 3.1 Effektiv kommunikasjon
 - 3.2 Lasting og lossing i samsvar med planen
 - 3.3 Skader som oppstår ved lasting og lossing
-
- 4.1 Erklæring at lasting/lossing er utført
 - 4.2 Uenighet mellom skipsfører og terminalrepresentant

Tabell nr. 3 Statistikk over kontrollområder, varsel om pålegg og forbedringspunkt fra tilsynene

Bilde nr.1: Oversikt over hvor tilsyn ble gjennomført i Nordland og Trøndelag

Bilde nr.2 Oversikt over hvor tilsyn ble gjennomført i Sør-, Øst- og Vest-Norge

